

Miljøministeriet
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Den 25. maj 2022

Rettelser til forslag til vandområdeplanerne 2021-2027 - fordeling af baseline for kvælstof

Problemstilling

Forslag til vandområdeplaner 2021-27 er i høring frem til den 22. juni 2022. I opgørelsen af det samlede indsatsbehov for kvælstof, som på nuværende tidspunkt er opgjort til 13.000 tons i forslag til vandområdeplanerne, indgår en baseline. Baseline omfatter allerede vedtagne tiltag for at nedbringe udledningen af kvælstof, samt effekterne af den generelle udvikling, særligt i landbrugserhvervet og spildevandsrensningen. De opgjorte effekter bygger bl.a. på rådgivning fra Aarhus Universitet. Den samlede kvælstofreducerende effekt af baselinen er opgjort til ca. 4.900 tons.

Ved opgørelse af indsatsbehovet til hvert af de 109 kystområder, der indgår i forslag til vandområdeplanerne, fordeles effekten af baseline inden for den geografiske afgrænsning af de områder, der afvander til kystvandene.

Der har vist sig behov for at foretage en justering af fordelingen af denne effekt mellem de enkelte områder. Dette følger af der ved fordelingen af baselinen ved en teknisk fejl ikke er anvendt den helt korrekte geografiske afgrænsning mellem kystområderne. Beregningerne af kvælstofbelastningen i forslag til vandområdeplaner 2021-27 sker på grundlag af et deloplandskort (ca. 15.000 deloplande). Baselineeffekterne er beskrevet på de 23 hovedvandoplande eller på de 90 kystvandoplande, som blev anvendt i de nuværende vandområdeplaner, og skal knyttes til det deloplandskort, der anvendes i forslaget til vandområdeplaner 2021-27. Dette er sket ved en GIS procedure, der sammenholder deloplandskortet i forslaget til vandområdeplaner 2021-27 og kortene for hhv. hovedvandoplande og kystvandoplande. En fejl i denne GIS procedure har medført, at der visse steder er sket en forkert kobling af disse kort.

Den samlede effekt af baseline på landsplan er uændret, men fordelingen mellem oplandene til kystområderne vil ved en rettelse til den korrekte afgrænsning ændres visse steder. Nogle oplande har således fået tildelt en for stor baselineeffekt, mens andre har fået tildelt en for lille effekt. Dette har betydning for det opgjorte indsatsbehov til de enkelte oplande og for den indsats, der er beskrevet i forslag til vandområdeplanerne 2021-2027.

Betydning for indsatsbehov

For de oplande, der i forslag til vandområdeplanerne 2021-27 er omfattet af målrettet regulering, betyder justeringen i fordelingen af baseline mindre ændringer i indsatsen og dermed mindre ændringer i det krav, som landmanden vil opleve.

Det maksimale niveau for målrettet regulering på det nuværende indsatsniveau (opgjort til 9 kg kvælstof pr. ha landbrugsareal¹), som landbrugerne kan modtage, øges ikke som følge af justeringen.

For hovedparten af oplandene til kystområderne medfører ændringer i indsatsbehovet forskelle for målrettet regulering på det nuværende indsatsniveau på mindre end 1 kg kvælstof pr. hektar landbrugsareal i forhold til det, som hidtil har været forudsat i forslaget til vandområdeplanerne. For to oplande, der ikke tidligere har haft et indsatsbehov, betyder justeringen, at der opstår et indsatsbehov på maksimalt 0,7 kg kvælstof pr. hektar landbrugsareal ved målrettet regulering på det nuværende niveau.

Landmændene vil opleve konsekvenserne af denne justering, når den målrettede regulering implementeres for vandområdeplanerne for 2021-2027. Den målrettede regulering i 2022 sker fortsat efter grundlaget i de nuværende vandområdeplaner (2015-2021).

Med hensyn til en evt. ændret indsats efter 2025 vil der som følge af *second opinion* af det faglige grundlag for kvælstofindsatsen blive udarbejdet en ny baseline.

Der vil ske ændringer i samlet 62 oplande til kystområderne.

I forhold til den kollektive indsats i form af etablering af vådområder, skovrejsning m.v., er ændringerne så små, at en justering ikke vil have nogen betydning i praksis.

Justeringen forventes foretaget i forbindelse med behandling af svar på høringen af forslag til vandområdeplanerne 2021-2027 og vedtagelse af planen, hvilket forventes at ske ultimo 2022. Nærværende notat offentliggøres endvidere på høringsportalen for udkast til vandområdeplanerne 2021-27.

¹ Målrettet regulering fordeles på efterafgrødegrundarealet.